

Asia: TK/2330/00.07/2024, LUKE/2820/07 00 02 00/2024

Lausuntopyyntö tilastotuotannon muutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit muistioon ja sen vaikutuksiin

Bioenergia ry tunnistaa yleisen valtiontalouden säästötarpeen ja sopeuttamisen tavoitteen. Keinojen ja kohteiden tulee kuitenkin olla kokonaisuudessaan sellaisia, jotka ovat yleisemmin perusteltavissa ja voivat tuottaa myös dynaamisten vaikutusten kautta suurimman hyödyn. Tässä tapauksessa näemme ehdotuksessa mainitut säästöt varsin vähäisiksi suhteessa menetettyyn hyötyyn. Tilastojen tuottaminen riippumattomasti ilman taloudellisia kytköksiä alasta, joita ne koskevat, on yleisen luottamuksen suhteen kannatettavaa ja edistää yhteiskunnallisen ja yritysten päätöksenteon hyvää laatua.

Suomen virallinen tilasto (SVT) koostuu laajasti yhteiskuntaa kuvaavista, noin 250 tilastosta. Kuten muistiossa todetaan, nämä ovat yhteistä kansallista pääomaa ja tietoperustaa, jota hyödynnetään laajasti yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, lainvalmistelussa, sopimuksissa ja suunnittelussa. Niiden avulla seurataan tehtyjen päätöksiä vaikutuksia ja ne ovat myös yleisesti käytettyjä yhteiskunnan kehitystä kuvaavia mittareita.

Muutosehdotuksista tilastojen julkistustiheyden muutokset koskevat 15 tilastoa, tietosisältöjen supistamiset kuutta (6) tilastoa, 22 tilastoa lakkautettaisiin (joista seitsemän (7) Tilastokeskuksen ja 15 Luken tilastoa) ja lisäksi yksi (1) tilasto yhdistettäisiin toiseen tilastoon.

Muistiossa todetaan, että EU:n käytännesäännöt korostavat tilastoviranomaisten ammatillista riippumattomuutta politiikasta, sääntelystä tai hallinnosta vastaavista muista yksiköistä ja elimistä sekä yksityisen sektorin toimijoista. Tämä tulee pitää mielessä suhteessa ehdotettujen säästöjen suuruusluokkaan, 400.000 euroa Tilastokeskuksen ja 300 000 € LUKEn osalta.

Muistiossa ei perustella mitenkään tilastotuotannon supistamisen ja lakkautusten kohdentamista. Ihmettellemme miksi supistaminen kohdistetaan erityisesti aiheisiin ”talous ja globalisaatio” sekä osittain ”kestävä kehitys ja ympäristö”.

Kommentit aihealueen 1. Talous ja globalisaatio tilastojen muutoksiin

Bioenergia ry ei kannata esitettyä ”Aloittaneet ja lopettaneet yritykset, <https://stat.fi/tilasto/aly>” tilaston lakkautusta ja korvaamista pelkästään neljännesvuosittaisella yritysdemografiatilastolla varsinkaan tässä taloudellisessa tilanteessa ja ottaen huomioon myös hallitusohjelman kirjaukset. On tärkeää saada ajantasaista tietoa yritysten tilanteesta jatkuvasti ja puolueettomasti, ja neljännesvuositilasto viiveineen ei tätä korvaa.

Emme kannata myöskään ”maarakennuskustannusindeksi, <https://stat.fi/tilasto/maku>” tilaston lakkautusta kokonaan. Maanrakennuskustannusindeksi on toiminut pohjana muille, myös elinkeinoelämän maksamille kustannusindekseille, joten nousee kysymys, millä tietopohjalla näitä jatkossa tehdään ja paljonko niiden kustannukset esim. metsäkonekustannusindeksin osalta nousevat, kun sitä tukevaa tilastoa ei enää tuoteta?

Kommentit aihealueen 3. Yhteiskunta ja yhdenvertaisuus tilastojen muutoksiin

-

Kommentit aihealueen 4. Kestävä kehitys ja ympäristö tilastojen muutoksiin

Tilasto ”Energian hinnat, <https://stat.fi/tilasto/ehi>” on julkaisutiheydeltään syytä säilyttää edelleen neljännesvuosittaisena eikä harventaa kerran vuodessa julkaistavaksi. Perusteluna viittaus kuluttajahintaindeksiin ei ole riittävä. Energian hintaindeksiä käytetään laajasti sopimusten pohjana lämmönmyynissä ja päinvastoin tarve on saada tilasto kuukausittaiseksi.

LUKEN julkaisema kantorahatulot-tilasto (<https://www.luke.fi/fi/tilastot/kantorahatulot>) tulee ehdottomasti säilyttää, koska se on indikaatiivinen monelle päätökselle ja myös suhteellisen edullinen. Ei voida ajatella, että tilaston nauttima puolueettomuus säilyisi, jos sitä alettaisiin kerätä maksullisena tai siihen tulisi katkos. Sama koskee tilastoja Metsämaan omistus ja Puun kulkuvirrat. Puun markkinahakkuut -tilaston julkaisutiheys tulee säilyttää edelleen.

E erityisen valitettavaa olisi Metsävarat <https://www.luke.fi/fi/tilastot/metsavarat> -tilaston julkaisemisen päättyminen. VMI-tietojen julkaiseminen LUKEN verkkosivuilla ei korvaa puuttuvaa julkaisua varsinkaan, kun sen kokoaminen Luken jo kokoamasta tiedosta ei tuottaisi suurtakaan vaivaa tai lisäkustannusta.

Hakkuukertymä ja puuston poistuma -tilastot ja Energiapuun kauppa -tilastot tulisi edelleen julkaista sekä ennakkolisina että lopullisina.

Hakkuukertymä ja puuston poistuma -tilaston yhteiskunnallinen painoarvo on vain kasvanut mm. biotalouden kehitykseen ja hiilinieluihin liittyvän keskustelun myötä.

Vuoden välein tehtävät kauppatilastot eivät palvelisi toimialaa lainkaan, sillä tiedot olisivat jo hyvin vanhentuneet, eivätkä kuvaisi sen hetkistä hintatilannetta. Päinvastoin näemme tarpeen saada tilastoja kuukauden välein, jotta niillä on merkitystä. Kauppatilastoilla on erityisesti merkitys lähivuosina, kun energiapuun kauppa on muuttunut.

Laurikka Harri
Bioenergia ry

Salo Hannu
Bioenergia ry